
Stiftelsen Antroposofins Hus & Stiftelsen Kulturcentrum Järna
Förmögenhetsöverföring - Förskingring - Varningsklocka

Stiftelsen Antroposofins Hus (Org.nr 815600-8107) stadgar:

- 'Stiftelsen har till ändamål att utan vinstsyfte tillhandahålla lokaler för Antroposofiska Sällskapet i Sverige vad avser dess verksamhet och bedriva och understödja undervisning och forskning inom antroposofi och olika områden för tillämpad antroposofi såsom waldorfpedagogik, biologisk dynamisk odling, medicin, socialvetenskap, läkepedagogik, arkitektur, eurytmi, musikaliska, dramatiska och andra konstarter. Härvid skall beaktas de behov som Rudolf Steinerseminariet med sin nordiska inriktning kan ha för sin undervisning.'
- Stiftelsen grundades 9 september 1986. I första styrelsen ingick Arne Klingborg, Håkan Blomberg och Anders Kumlander. Alla tre var då del av styrelsen för Antroposofiska Sällskapet i Sverige. Något specifik familjen Kumlander förbehåll finns inte. Stiftelsekapitalet var 20.000 kr.¹¹

Stiftelsen Antroposofins Hus byggde och ägde Kulturhuset i Ytterjärna, där marken ursprungligen var en gåva 1972-09-30 till Rudolf Steiner Seminariet (idag Stiftelsen Kulturcentrum Järna), planritningen godkänd 1984-02-21, genomförandet 1992-06-30 och för officiell invigning 1992-08-02 med deltagande av kulturministern Birgit Friggebo. I SvD artikel 4 augusti 1992 'Pedagogisk provins fick guld' beskrevs det som:

- 'Arne Klingborg? Drivande kraft inom Antroposofiska Sällskapet i Sverige och den som ansvarat för kulturhusets utsmyckning, en skönande och pedagog med stark utstrålning.'
- '*Kungen, Konstakademien, stiftelser, företag och enskilda har skramlat ihop till slantarna* och Anders Kumlander, antroposofernas ordförande, lovade att kulturhuset inte bara skall bli centralpunkt för en planerad fri högskola för antroposofi utan en offentlig kulturplats som kan ge bidrag till framtidsfrågornas lösning.'

Totalt har det över åren investerats 51 MSEK i fastigheten, varav färdigställandet 1992 stod för 43 MSEK. Marken ägdes av Stiftelsen Kulturcentrum Järna fram till 2020-12-31.¹²

I årsredovisningen 2019 för Stiftelsen Antroposofins Hus beskrivs fastigheten som ett mästerverk:

"Stiftelsen äger Kulturhuset i Ytterjärna, Södertälje kommun. Kulturhuset är ett kulturellt centrum som invigdes 1992. Byggnaden är ritad av arkitekt Erik Asmussen och inrymmer

¹¹ Stiftelseurkund 14 september 1986, inkom Länsstyrelsen 1996-01-31

¹² Årsredovisning Stiftelsen Antroposofins Hus 2019, s.6

teater- och konsertsal, kafé, konferenslokaler, och kontor. Kulturhuset har årligen besökare omkring 30 000 besökare. Vid byggnationen satsades särskilt på akustiken i lokalerna, vilket har gjort att många konserter hållits i kulturhuset. Konsertsalen har drygt 500 platser. I tävlingen Sveriges mest omtyckta moderna byggnad gick silvermedaljen till Kulturhuset i Ytterjärna år 2001.”

Kulturhuset i Ytterjärna (inklusive marken, enligt Lantmäteriet) ägs sedan 31 december 2020 av Kulturforum Järna AB, vilket är ett 100% ägt dotterbolag till Steneken Holding AB, som till 100% ägs av Vidarstiftelsen, som till 100% kontrolleras av familjen Anders Kumlander.

I Stiftelsen Antroposofins Hus stadgar står som ovan att de skall tillhandahålla lokaler till Antroposofiska Sällskapet. Det kan de således inte längre göra genom Kulturhuset i Ytterjärna, vilket de sålde 31 december 2020, troligen för **6,9 MSEK**.¹³ Beloppen framstår fabricerade för att nollställa balansräkningen i Stiftelsen Antroposofins Hus endast. Stiftelsen är kastrerad och helt irrelevant efter försäljningen. Trots det nämns försäljningen inte ens som ”Väsentlig händelse” i årsredovisningen, oavsett att Stiftelsen Antroposofins Hus inte kan fullgöra sitt ändamål utan Kulturhuset. Årsredovisningen är missvisande.

Stiftelsen Kulturcentrum Järna verkar ha fått noll betalt *netto* för marken. Det nämns inte ens heller i dess årsredovisning som väsentlig händelse, vilket är missvisande.¹⁴ Detta för mark på upp emot **48 976 kvm**¹⁵, som de ägt sedan 1972-09-30 genom gåva. Anders Kumlander och Juhani Selvani har skrivit på köpekontraktet för Stiftelsen Kulturcentrum Järna, där de sålt fastigheten till av sig själva kontrollerade aktiebolag och stiftelse. **Detta är möjligen ett brott mot Stiftelselagen**.¹⁶ Köpeskillingen är enligt lagfarten 6 850 000 kr, men den likviden verkar i slutändan inte tillfalla Stiftelsen Kulturcentrum Järna, utan Stiftelsen Antroposofins hus.¹⁷ Exakt belopp hur detta går till vare sig syns eller nämns i årsredovisningen 2020 för Stiftelsen Kulturcentrum Järna, som därmed bör ifrågasättas.¹⁸

Att det är marknadsvärden är orimligt. Fastigheten (byggnationen) var belånad hos kreditinstitut med 5,4 MSEK för ingångsvärdet (ursprungliga och avskrivna investeringar) **51 MSEK** inkl. inventarier.¹⁹ Hur en fullt funktionell paradfastighet kan gå från 51 MSEK till 6,9 MSEK över en 30 årsperiod, med löpande underhåll och enorma uppgångar i fastigheter i Sverige generellt²⁰, verkar inte korrekt, utan ser på ytan ut som **förmögenhetsöverföring** och **förskingring** av styrelserna i Stiftelsens Antroposofins Hus, Stiftelsen Kulturcentrum Järna, Kulturforum Järna AB och dess moderägare Vidarstiftelsen. Det finns möjligen biavtal dolda i

¹³ Lantmäteriet, lagfart Södertälje Säby 5:2 och årsredovisning Stiftelsen Antroposofins Hus 2019

¹⁴ I styrelsen vid försäljningen ingick Anders Kumlander, Juhani Selvani och Björn von Schoultz. Länsstyrelsen DNR 206-18317-2021 och DNR 206-56517-2019

¹⁵ Säby 5:2 efter sammanslagning med Säby 5:3 år 2021

¹⁶ Stiftelselagen 2 kap. 14 § ”En styrelseledamot får inte handlägga frågor som rör avtal mellan honom och stiftelsen. Han får inte heller handlägga frågor om avtal mellan stiftelsen och tredje man, om han i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot stiftelsens.”

¹⁷ Lantmäteriet, akt D-2021-00179076:1

¹⁸ Årsredovisning 2020 Stiftelsen Kulturcentrum Järna

¹⁹ Årsredovisning 2020 Stiftelsen Antroposofins Hus

²⁰ Hyresfastigheter har ökat 333% från 1992 till 2000 enligt SCB Fastighetsprisindex

”villkorade” gåvor från Vidarstiftelsen över åren som förklarar varför? Men det är inte öppet redogjort för.²¹

Styrelserna synes *lagvidrigt* ha fört över pengar från Stiftelsen Antroposofins Hus och Stiftelsen Kulturcentrum Järna till Vidarstiftelsen, i syftet att konsolidera alla fastigheter i Vidarstiftelsens klor i aktiebolagsform.²² Anders Kumlander sitter i alla tre stiftelsernas styrelser, och dessutom i styrelserna för Kulturforum Järna AB och Steneken Holding AB, som är del av ägarstrukturen.

Kumlanders affärsimperium har således konsoliderat makten i antroposofiska rörelsen i Sverige ytterligare till *övriga medlemmars förfång* och insyn de senaste tre åren. Antroposofiska Sällskapet i Sveriges öde är ännu mer i händerna på klanen Kumlander.

Förmögenhetsöverföringen till Vidarstiftelsen är en *varningsklocka* för Stiftelsen Hilma af Klints Verk. För samma kassaflödesfattigdom vs. tillgångsrikedom och korrupperande maktobalans kan användas gentemot Stiftelsen Hilma af Klints verk i framtiden.

²¹ Stiftelsen Antroposofins Hus styrelse bestod vid försäljningen av Anders Kumlander, Jan-Erik Laurén, Dick Tibbling och Anna Hallström

²² Redan i Årsredovisning 2009 skrev Stiftelsens Antroposofins Hus att ‘Stiftelsen äger *betydande övervärden* i byggnaden Kulturhuset, vilka bedöms överstiga stiftelsens negativa egna kapital med mycket stor marginal’. Från 2009 till 2020 ökade hyresfastighetspriserna med 87% enligt SC

Vinsterna hamnar i Vidarstiftelsen – förlusterna i andra stiftelser

Den 27 maj 2011 registrerade Lantmäteriet en transaktion²³ där Stiftelsen Rudolf Steinerseminariet²⁴ styckade av från fastigheten Södertälje Säby 5:2 och sålde fastigheten Södertälje Säby 5:3 (9464 kvm) till Vidarstiftelsen. Avstyckningen skedde för hotelländamål. Tomten Säby 5:3 var då bebyggd med studentbostäder och Vidarstiftelsen avsåg konvertera byggnaden till hotell. På tomten Säby 5:2 förblev Kulturhuset etcetera (34055 kvm). Köpeskillingen var 8 MSEK. Säljaren Rudolf Steinerseminariet representerades av Thomas Lüthi. Köparen Vidarstiftelsen representerades av Anders Kumlander och Roland Spångberg. Byggnaden (Ormen Långe) på fastigheten Säby 5:3 omfattade 6000 kvm.

Den 10 juni 2021 registrerade Lantmäteriet en omvänd transaktion²⁵. Här såldes Säby 5:3 (9464 kvm) vidare till Kulturforum Järna AB av Vidarstiftelsen för att åter slåss samman med Säby 5:2. Redogörelsen beskriver att den med hotell bebyggda fastigheten Säby 5:3 överförs i sin helhet till specialfastigheten Säby 5:2, som är bebyggd med kulturhus/konferenscentrum mm. Överenskommelsen om marköverföring, ersättning mm skedde till 40 MSEK.

Prisuppgången från 8MSEK till 40 MSEK är orimlig. Det kan endast dras slutsatsen att Vidarstiftelsen särbehandlas. Den köper billigt av andra antroposofiska stiftelser till *underpriser*, och säljer dyrt vidare när det passar. Så har familjen Kumlander konsoliderat sin makt inom antroposofiska rörelsen till andras men.

Beloppet 40 MSEK (9644 kvm med hotellet) som Vidarstiftelsen fick betalt när de sålde till Kulturforum Järna AB, skall jämföras med 6,9 MSEK (34055 kvm med Kulturhuset) som Stiftelsen Kulturcentrum i Järna (alt. Stiftelsen Antroposofins hus) fick betalt²⁶ när de den 31 december 2020 sålde marken med byggnaden Kulturhuset till Kulturforum Järna AB. Det framstår som ett *grovt underpris*, se ovan.²⁷

²³ Lantmäteriet Akt 0181K-2011/3

²⁴ Senare benämnt Stiftelsen Kulturcentrum Järna

²⁵ Lantmäteriet Akt 0181K-2021/38

²⁶ Lantmäteriet Lagfart D-2021-0019076

²⁷ Stiftelsen Antroposofins Hus & Stiftelsen Kulturcentrum Järna - Förmögenhetsöverföring – förskingring - en VARNINGSKLOCKA s.38